

Z P R A V O D A J

*pro bohdanečskou farnost – Bohdaneč, Třebětín, Vickovice, Bělou, Tasice,
Kotoučov, Novou Louku, Dvorecko, Prostřední Ves, Řeplice, Šlechtín, Dědice,
Michalovice, Hostkovice a Hlohov*

Říjen 2016

Podzimní

31. číslo

neprodejně

informace farnosti Bohdaneč

8. ročník

220 LET
1796 - 2016

T A S I C E – sklárna, letos slaví 220. let od založení

V září

Divoké husy včera prchaly
chladnoucím dnům.

Musí to být.

Papírovým drakům
štípe první kouř do očí.

V září bývá jablkům červeně
a na krajíčku má listí.

Je nám trochu teskno,
že se nevejdeme
do her u ohníčků
jako kdysi.

František Trtílek: Jen kdo se ptá..., 1997

Duchovní zamyšlení nad stářím...

„Před šedinami povstaň, cti si osobu starce.“ 3 Mojžíšova 19, 32

„Přebíhejte se navzájem v uctivosti.“ Římanům 12, 10

Milí bratři a sestry v Kristu Ježíši,

výzva k úctě vůči "starcům" v době Mojžíše, byla výzvou k tomu, aby se Boží lid učil poslouchat hlasu živých svědků, kteří ze svých zkušeností vyprávějí o velkých Božích skutcích. Jejich zkušenosti víry mají být poučením, příkladem, návodem jak vnímat Boží přítomnost i Jeho jednání v životě Božího lidu. Oni jsou ti, kteří hodně přežili, zkusili, znali. Jejich poznání může být dobrým východiskem pro nové situace do kterých se Boží lid dostává. Moudrost stáří však není přirozeným přínosem pokročilého věku. Je darem Božího Ducha (Job 32, 6-9).

Dnes si však mladí lidé spíše řeknou: Co mi může starší člověk poradit. Je jiná doba, nové poměry, jinak to dnes funguje v tomto světě. Oni (senioři) již tomu nerozumí. Otázkou však je, zda je to proto, že nám starší opravdu nemají co předat (viz Job 32 6nn), nebo proto, že mi mladší nedokážeme jejich svědectví přijmout a rozumět mu a zůstáváme v tom, že my víme všechno lépe. Bez ohledu na to, zda je to tak, nebo jinak, Pán Bůh nám přikazuje mít v úctě starší lidí a to nejen v říjnu (měsíc úcty ke starším), ale kdykoliv jsme v situaci, kdy jim máme prokázat úctu. Apoštol Pavel nám připomíná, že i navzájem k sobě, bez ohledu na věk, se máme chovat s uctivostí. Úcta k druhému člověku má být přirozenou součástí chování křesťana ve světě. Je to dobrý způsob jak vydat dobré svědectví o našem Pánu, protože Jemu patříme. Jaké nás svět vidí, takový si utváří názor i o našem Bohu.

ES 560

1. Můj Bože, který učil si mě od mládí až dosud, Ty naděje moje jsi jediná: vždyť vedl si mě a žehnal, pomáhal mi v každé době; neopouštěj mě ve stáří.
2. Tratí se síla, čas se krátí, hyne mi tělo, srdce také, však skálou srdce, Bože svatý, navěky Ty mi zůstaneš. Víím, nenecháš mě, vždyť jsem Tvůj, dobojovat mi dáš dobrý boj.
3. Co prožil jsem, to Ty víš, Pane: Po všechny dny si při mně stál! Tak tomu bylo neustále, ať dal si radost, nebo žal, ať práce se mi dařily, ať zklamání mě ranila.
4. Co prožít mám a kolik dní mi k životu ještě přidat chceš, je v Tvých rukou. Jen mě přijmi na milost svou, zvedej, těš, posilni v každé slabosti, dej v kříži trpělivosti.
5. Za potomky své se modlím: Ve víře předků dej jim stát, ó Bože věrný, pomáhej jim dědictví vzácné zachovat, ať stále v Tebe doufají, ve šlépějích Krista kráčejí.
6. Jen Tvoje blízkost i v šedinách ať blaží mě zde v časnosti - a když smrt přijde, věřím, Ty mě přeneseš tam do radosti, kde přijmu věčné spásy dar a uvidím Tě tváří v tvář.

M. Č.

Příspěvek Th et Ph Mgr. Karla Pompeho, emeritního profesora

OKÉNKO DO DUŠE: „Všichni svatí za nás prostě...!“

Jsme ve druhé polovině měsíce sv. růžence. Mnohé farnosti slaví posvícení – výročí posvěcení kostela, ať tzv. Havelské, nebo (dle direktáře) poslední říjnovou neděli.

Ta husa s knedlíkem a zelím je jistě příjemným hmotným podtržením slavnosti i setkání v rodině. Má být však i duchovním posvěcením; nejenom kostela, ale i těch, kdo do něj patří a jej navštěvují.

Modlíme se i za misie; píseň Bůh Ti tento život dal, není už tak známá, ale rád, zvláště k výročí posvěcení chrámu, využiji píseň Ejhle oltář – 8. Sloka Necht' Tvůj oltář nikdy neuhasne ...je tím nejvýstižnějším přáním!

Z těch listopadových dní vyvstává do popředí slavnost Všech svatých a Památka všech věrných zemřelých. Vzpomínáme zvláště na ty svaté z martyrologie, kteří nejsou v průběhu církevního roku jmenovitě oslavováni. A prosíme i je za přímluvu a pomoc.

Ke vzpomínce na věrné zemřelé rád podtrhuji svůj subjektivní názor, že jde o duši zemřelých. Proto preferuji tzv. dušičkové přímluvy před soutěžením, který hrob je nejvíce kýčovitě ozdoben. Světlo pak je důkazem živé vzpomínky – a hlavně má být i modlitby. V naší republice můžeme nyní získat plnomocné odpustky pro duše v očistci návštěvou hřbitova už od 25.10., nikoliv jen od 2. – 8.11.

Pomalou se blíží, pro liturgii před slavností Krista Krále, eschatologické texty (tzn. rozjímání o posledních věcech člověka). Rozjímejme i my, nečekejme na slavnosti a svátky, ale v tichosti obyčejného dne děkujeme Pánu za vše, čím nám byl a je v uplývajícímu církevnímu roce. Kéž nás vede svou dobrotou k sobě!

Váš Karel Pompe

SPONZORSKÉ DARY A PŘÍSPĚVKY

Vaše sponzorské dary, či příspěvky lze také zasílat na **bankovní účet Farnosti Bohdaneč: 438716329/0800**, do textového pole můžete napsat své jméno, či jméno dárce a účel platby, například na provoz kostela, opravy atd. Převod peněz z bankovního účtu na druhý účet je nejvýhodnější, co se týče poplatků.

P. Stanislav Tomšíček vám na požádání vystaví potvrzení o sponzorském daru pro daňové účely. Srdečné díky za vaši štědrost!

V NAŠÍ FARNOSTI BUDE 30. ŘÍJNA, 2. A 6. LISTOPADU !

Letošní vzpomínka a modlitby za všechny věrné zemřelé se uskuteční v Bohdanči, v kostele Zvěstování Páně během mše svaté v neděli, 30. 10. od 9.45 (se neuskutečnila), ve středu 2. 11. po vzpomínkovém setkání s panem farářem na bohdanečském hřbitově, které tam začne v 16.00, se přesuneme do kostela, kde se opět budou číst vaše přímluvy za zemřelé. V neděli, 6. 11 v Třebětíně, po mši svaté, která začne v 9.45, bude na tamním hřbitově vzpomínkové setkání. Všechny vaše přímluvy a intence za zemřelé dávejte, prosíme, opět do krabičky, která bude umístěna jako vždy, v bohdanečském kostele, vzadu na stolku za lavicemi a nejpozději v neděli, 30. října, předem mší, budou z krabičky vzaty všechny lístečky s přímluvami k přečtení.

*Hřbitove, hřbitove, zahrado zelená,
co do tebe sejou nejdražší semena...*

NÁBOŽENSKÉ VZDĚLÁVÁNÍ PRO DOSPĚLÉ

Náboženství pro dospělé, pokračuje již 11. lekcí. Autorem je **P. Martin Sklenář**, s jehož laskavým souhlasem hodiny zveřejňujeme. Ke studiu a uvažování je vhodné použít také Bibli. Pokud by měl někdo o Bibli zájem, může se obrátit na Annu Holubovou, která Písmo Sváté sežene.

11. hodina – Moudrost života s Bohem – knihy básnické a mudroslovné (sapienciální)

V našem internetovém vzdělávání jsme se již věnovali třem „druhům“ starozákonních knih – knihám Mojžíšovým, historickým knihám a knihám prorockým. Dnes se budeme zabývat poslední částí SZ, knihami sapienciálními (mudroslovnými) a básnickými.

Sapienciální a básnické knihy

Ve Starém Zákoně máme tyto básnické a mudroslovné knihy: Žalmy, Job, Přísloví, Kazatel, Píseň Písní, Kniha Moudrosti, Sírachovec.

Sapienciální a básnické knihy se snaží pomoci člověku hledat životní moudrost. V čem tato moudrost spočívá, respektive jak nám pravou moudrost představují starozákonní knihy a židovská tradice?

Moudrost

Židovský národ se svou zkušeností a svým pohledem na svět a na život, a tudíž i na moudrost, zásadním způsobem odlišuje od orientálního světonázoru a od řeckého filosofického světa.

Národy starého Orientu vnímaly moudrost spíše jako filozofickou otázku. Moudrost člověka spočívá v tom, že nalezne způsob, jak nejlépe prožít svůj život. Ve svém hledání je takový člověk tedy zahleděn na zemi, do země. Jinými slovy, člověk se stává moudrým, nachází moudrost tehdy, když má nějakou životní zkušenost, když dokáže dobře hodnotit pozemské zkušenosti.

Izrael nevnímá moudrost jako něco pozemského, něco vyvěrajícího ze zkušenosti a z poznání. Ale moudrost pochází od Hospodina, je darem z nebe.

Rozdíl mezi Izraelem a ostatními národy tak lze vyjádřit jednoduchým způsobem. Zatímco ostatní národy hledají moudrost na zemi (hledí k zemi), Židé hledají moudrost v nebi (hledí vzhůru)¹.

Moudrý v Písmu svatém

Tento rozdíl nám jasně ukazují biblické zprávy. Jestliže moudrost spočívá ve zkušenostech, pak by se moudrým stával člověk až ve svém stáří. V Písmu svatém se ale opakovaně můžeme setkávat s moudrým, o kterých je výslovně řečeno, že jsou to mladíci. Tak například král Šalamoun. Zde se ostatně explicitně říká, že jeho moudrost pochází od Hospodina (srov. 1 Král 3,12; 1 Král 5,9 a další).

Mezi další mladé moudré postavy můžeme počítat Josefa, Mojžíše, Daniela (ten je označen za nesrovnatelně moudřejšího než jeho vrstevníci). Na těchto postavách se zřetelně ukazuje, že život s Bohem je skutečně moudrým životem. Jak daleko je představa mnoha lidí, kteří označují věřící lidi za hlupáky, kteří ve své hlouposti věří na Pána Boha, považují je za blázny a slabochy, kteří si nevystačí sami a potřebují pomoc někoho jiného, nějaké duchové bytosti.

Špatné pojmání moudrosti

Ve starozákonních knihách se celkově ukazuje radikální rozdíl mezi pravou moudrostí, která je od Hospodina a moudrostí lidskou. Tak to například můžeme vidět v příběhu o prvním hříchu. Člověk se sám považuje za dostatečně moudrého, za toho, kdo si sám vystačí, kdo si sám může volit cestu, jak dosáhnout pravého štěstí. Jeho „moudrost“ spočívá v zahleděnosti do sebe a jejím plodem je odloučení, bolest, smrt a věčné neštěstí. Naopak člověk, který se rozhoduje pro Boží plán, přijímá jeho moudrost, ten prožívá svůj život ve štěstí a směřuje k věčnému životu.

¹ Zde bych jen připomněl novozákonní příběh o mázích, kteří následují hvězdu. V tradici církve je označujeme za krále, či mudrce, neboli moudré. Jejich moudrost spočívá právě v tom, že hledí k nebi a podle nebe uzpůsobují svůj život, podle „nebe“ jednájí.

Takovýto scestný pohled můžeme vidět v lidských dějinách opakovaně. Vždyť co jiného je přehnaný humanismus, než právě hledání moudrosti na tomto světě? V humanismu člověk staví do svého středu sebe sama a Boha odsouvá na okraj svého zájmu, případně ho ze svého života odstraňuje. Jak ale chce člověk, který byl stvořen k Božímu obrazu, dosáhnout naplnění svého života a dosáhnout štěstí bez Boha?

V Boží moudrosti tak dochází k určitému paradoxu. Ateismus, který odmítá Boha, není ani tak bezbožectvím, jako spíše něčím nelidským. Člověk, který odmítá Boha, odmítá ve svém životě pravou moudrost, odmítá své štěstí.

Biblický pohled na moudrost zdůrazňuje pohled upřený vzhůru a zároveň to, že moudrost je darem. Toto konstatování ale nestačí. Svatopisci totiž ještě zdůrazňují jeden základní rozměr. Moudrost není nějakou „paměťovou kartou“ (nějaké informace), kterou Hospodin vloží do lidského života, ale je něčím, co zásadním způsobem ovlivňuje lidský život, co určuje způsob jeho prožívání.

Význam slova moudrost

Hebrejšтина užívá pro moudrost termínu „hkm“. Latina tento termín překládá slovem sapientia, které je od slova sápere, což znamená vychutnávat (gustovat), vnímat, chápat, ochutnávat. Vlastně se tím potvrzuje to, co bylo řečeno již dříve, totiž že moudrost není jen něčím rozumovým. Moudrost je něčím, co se zakouší, co se nezastavuje jen na povrchu věci, ale co prostupuje pravou podstatu věcí.

Jestliže v tuto chvíli studujeme, učíme se něco o Bohu, o víře..., pak se otevíráme tomu, aby pravá moudrost mohla vstoupit do našeho života. Aby moudrost nebyla jen něčím, co nám Bůh „vnucuje“, ale aby byla rovněž něčím, co poznáváme, zakoušíme, ochutnáváme a vychutnáváme jako dobré. Křesťanský život, to totiž není život podle Božích přikázání (naprogramovaný život), ale je to život v **zakoušení** pravé moudrosti. Jen ten, kdo poznává zachovávaná přikázání jako dobrá, jen ten je skutečně moudrý, ten směřuje k pravému štěstí.

Častokrát se v katolickém prostředí setkáváme s tím, že je třeba žít podle nějakých přikázání. Mezi nejdiskutovanější patří otázky týkající se šestého přikázání – předmanželská čistota, otázky antikoncepce... V kontextu řečeného k pravému křesťanskému životu nestačí tato přikázání pouze ze strachu zachovávat (předmanželský vztah prožívám ve strachu – hlavně se s tím druhým nevyspat...), ale je třeba je naplňovat, zakoušet jejich dobrotu, vychutnávat si je...

Život v moudrosti

Život v moudrosti je pronikání podstaty skutečnosti. Tím jediným a pravým bytím je Bůh. Život v moudrosti je tedy hlubší účastí na Božím životě. Lidský život by měl být tedy veden úsilím do směřování k oné pravé moudrosti².

² Občas se v katolickém prostředí můžeme setkat také s tím, že lidé považují za lepší určité pravdy nevědět – nevzdělávat se v nich, protože nevědomost hříchu nečiní. Je toto ale skutečně křesťanský život? Vždyť křesťanský život má být prožíván v moudrosti, v hlubším poznávání Boha, který je pravda...

Žalmy

Nyní se v krátkosti podívejme na jednu z těchto sapienciálních a básnických knih, totiž na knihu Žalmů. Jedná se o sbírku 150 žalmů. Žalmy jsou modlitby, které se Izraelité modlili o samotě, nebo zpívali při společných bohoslužbách. Mají podobu nářků, chvalozpěvů a díkůvzdání; některé žalmy utěšují nebo poučují. Jsou to verše plné radosti, důvěry, ale také smutku a nářků. Mnoho žalmů se připisuje izraelskému králi Davidovi.

Jedním z nejznámějších žalmů je žalm 51 – Smiluj se nade mnou, Bože. Je to žalm, který se modlil král David po té, co byl usvědčen prostřednictvím proroka Nátana ze svého hříchu³.

Mezi nejznámější žalmy patří také například⁴:

- žalm 1 – „Blaze muži, který nechodí, jak mu radí bezbožní... Tento žalm hovoří o dvojí cestě, o dvojím způsobu života – život spravedlivých – ti jsou blažení x život hříšníků – jejich cesta skončí záhubou.
- žalm 8 – Hospodine, Pane náš... Tento žalm oslavuje Boží stvoření a výjimečnost člověka.
- žalm 22 – Bože můj, proč jsi mě opustil... Jedná se o žalm, který se modlil Ježíš na kříži.
- žalm 23 – Hospodin je můj pastýř... Žalm představuje Hospodina jako dobrého pastýře, který nám dává vše nejlepší.
- žalm 122 – Zaradoval jsem se, když mi řekli... Tento žalm se modlili Židé putující do Jeruzaléma v momentě, kdy se po dlouhém putování před jejich zraky „objevil“ Jeruzalémský chrám.
- žalm 137 – U babylonských řek... Žalm, který vypovídá o smutném údělu Židů v Babylónském zajetí.
- žalm 139 – Hospodine, ty mě zkoumáš a znáš... Bůh je tím, kdo je Pánem našeho života, kdo zná vše, co se v našem životě odehrává.

Velmi krásný je žalm 136, takzvaný „velký Halel“, ve kterém si Izrael připomíná své dějiny, základní události a přitom si připomíná Boží milosrdenství. Je to žalm, který si mohu přizpůsobit sobě, svému životu a každý den se ho modlit.

Žalmy v životě církve

Církev k těmto židovským modlitbám chová velkou úctu. Vždyť slovy těchto žalmů se obracel ke svému nebeskému Otci i sám Ježíš. Právě Ježíšova ústa tyto modlitby ještě více posvěcují. Církev si je vědoma této významnosti žalmů, a proto se je i nadále neustále modlí.

³ Tento žalm se můžeme modlit například před zpytováním svědomí, nebo před tím, než jdu ke zpovědi.

⁴ V tuto chvíli užívám katolického překladu.

Ona neustálá modlitba není jen frází, ale skutečností. Každý kněz při svém jáhenském svěcení slibuje, že se bude modlit Denní modlitbu církve, tak zvaný breviář, modlitbu, která se skládá převážně právě z modlitby žalmů. Kněz se během dne tuto modlitbu modlí 5x. Je tedy skoro jisté, že kněží celého světa tuto modlitbu neustále, bez přestání, přednášejí Bohu. K této modlitbě jsou ostatně pozváni i ostatní věřící, laici, především pak k jejím dvěma částem, totiž k ranním chválám a k nešporám. I věřící laici se totiž mají připojit k tomuto neuctichajícimu hlasu církve, která se slovy modliteb, jež se modlil i sám Ježíš, neustále obrací k Bohu a jeho oslavuje⁵.

Výjimečnost žalmů je ostatně podtržena také při slavení mše svaté, kdy se pokaždé modlíme či zpíváme některý ze žalmů.

V sapienciálních a básnických knihách se odhaluje pravá moudrost lidského života, respektive člověk o tuto moudrost usiluje a prosí (modlitba žalmů). Záleží nyní na nás, pro jaký život se rozhodneme my. Zda budeme v životě posuzovat podle lidských měřítek, či zda přijmeme do svého života měřítko Boží.

Nabízené otázky k snadnějšímu studiu

1. Vyjmenujte některé básnické a mudroslovné knihy.
2. Jak jednoduše vyjádřit rozdíl mezi pojmáním moudrosti u Židů a u ostatních národů? Okolní národy hledají moudrost na zemi.
3. Vyjmenuj některé postavy, o kterých Písmo říká, že jsou to moudří lidé?
4. Co je u „moudrých“ postav SZ zvláštní?
5. Jak se latinsky řekne moudrost?
6. Od jakého slova je latinské sapientia a co ono slovo znamená?
7. Kolik žalmů je ve SZ?
8. Kdo je autorem většiny žalmů?
9. Jakou podobu mají žalmy?
10. Jmenujte některé žalmy.
11. Který žalm se modlil David po svém hříchu?
12. Který žalm nazýváme „velký Halel“?
13. Proč jsou mimo jiné žalmy tak významné?
14. Jak se jmenuje modlitba, ve které církev neustále oslavuje Boha „zpěvem“ žalmů?

⁵ Jistě by stálo za zvážení, zda by nebylo možné se tuto modlitbu někdy modlit také ve společenství (nějaký den společně v kostele)...

1.října se připomíná Mezinárodní den seniorů

Možnost
zestárnout
je dar...
Je to dar,
který
všichni
nedostanou!

„Vrásky jsou jedním z důkazů, že jsme doopravdy naživu“

Pavel Kosorin

Je dobře, že v říjnu, více myslíme na seniory. Dnešní doba, preferující kult mládí, jakoby ignorovala přirozený koloběh života. Snažíme se vytěsnit nejen stáří a staré lidi, ale také smrt a vše co s ní souvisí. Nemáme čas na sebe, natož na své blízké a ještě navíc nemocné, nebo nemohoucí. Dříve bývalo běžné, že staří rodiče dožívali doma, v prostředí jim známém, na výminku. Děti případně podědily nejen dům, nebo další hmotné věci, ale také bylo samozřejmé, že se o své rodiče postaraly. Můžeme namítnout, že byla jiná doba, to je pravda ale jen zčásti, protože střední a chudší vrstva měla tehdy život také těžký a složitý, přesto ale postarat se o své rodiče ve stáří, bylo naprosto běžné a nikdo o tom nediskutoval a nepozastavoval se nad tím. Pro všechny členy rodiny měla tehdy velký význam pospolitost a zejména pro děti, které žily v rodině i s babičkou a dědečkem a které viděly, jak se rodiče starají o své staré rodiče, jak s nimi jednají, to byl příklad a zkušenost k nezaplacení, nehledě na to, že staří lidé mívají určitou prožitou zkušenost a životní moudrost a nadhled. Dnes „odkládáme“ ty, kteří nás vychovávali, učili mluvit, chodit a uvedli do života, do ústavů pro seniory. Tyto ústavy mají různou úroveň péče a přístupu –

jedno mají společné - zpoplatněné služby za neosobní a cizí přístup, který nenahradí rodinu a blízké, známé prostředí. Někdy se podobné ústavy stávají byznysem, ale málokdy jsou lidské.

Stát připravuje od nového roku úpravu, během které se snaží motivovat k domácí péči o staré rodiče také tím, že finančně přispěje a podpoří rodiny, které se musí náhle starat o někoho blízkého. Dnes je situace lidí, kteří pečují doma o své blízké, nejistá, nemají zaručeno volno v zaměstnání, ani finanční prostředky. Tomu, kdo se o rodiče stará se bude posuzovat tato činnost jako plnohodnotný pracovní úvazek. Čas, který je věnován péči o starého člověka se započítává i do starobního důchodu tomu, kdo o rodiče pečuje. Pro stát je výhodnější a levnější domácí péče, než péče v institucích. Z morálního a lidského hlediska je domácí péče výhodná pro všechny členy rodiny, nejvíce pro starého, nebo nemohoucího člověka.

Úroveň vyspělých kultur se pozná také podle toho, jak se stará o své staré a přestárlé, nebo nemocné lidi.

Lze si položit několik otázek: jak se jako křesťané a lidé hlásící se k hluboké a velké lásce, která se za nás obětovala na kříži, stavíme k těmto problémům my. Jaký praktický příklad dáváme svému okolí a co o nás vypovídá naše jednání?

Čas nikdo z nás nezastaví, dříve, či později budeme stát před podobnými problémy a otázkami my sami a to ať v pozici toho, kdo bude muset zaujmout postoj ke svým starým rodičům, nebo jako zestárlý člověk, odkázaný na péči druhých. Pozvěme Boha, aby nám skrze Ducha svatého dal dost síly, odvahy a rozumu ke správnému rozhodnutí a činům.

(zpracováno podle internetu)

Jedna mama sa dokáže postarať aj o 15 detí. No je dosť smutné, že 15 detí sa nedokáže postarať o jednu mamu.

Kapitoly z Liturgiky 5.

Posvátné místo – symbolika křesťanského chrámu

Místo pokoje, modlitby a oběti

Král Šalamoun, Davidův dědic, začal budovat chrám na zcela výjimečném místě, které starobylá židovská tradice (2 Kron 3,1) ztotožňuje s pověstnou horou Moria, na jejímž úpatí měl Abrahám obětovat svého syna Izáka. Omilostněné místo později opěvoval žalmista: „Proč, vy strmé horské štíty, úkosem sblížíte na horu, na níž se zatonžil usadit Bůh? Tam bude Hospodin přebývat natrvalo.“ (Ž 68,17). Patriarcha Abrahám toto místo znal už z dřívějšího. Jako mladý muž, tehdy ještě zvaný Abram, se zapletl do potyček mezi místními králi, aby osvobodil ze zajetí svého synovce Lota. Setkal se tu s tajemným králem Sálemu Melchisedechem, který je podle všeho prvním knězem, o němž Bible mluví (Gn 14, 18–20). Melchisedech byl zároveň knězem i králem, což je pro Starý zákon nezvyklá kombinace, a mnoho křesťanů v něm tudíž v návaznosti na list Židům vidí předobraz Ježíše Krista. Gestem smíření však není obětování zvířete, ale chleba a vína spojené s požehnáním. Území Sálem se později stane Jeru-salémem, což znamená „městem míru“. O několik desetiletí později se na toto místo Abram musel vypravit znovu. To už se ale jmenoval Abrahám a byl vyzván, aby zde podal nejvyšší možnou oběť: ne sebe, ale svého vytouženého syna Izáka. Abrahámův milovaný syn byl nakonec zachráněn, ale přesto se o mnoho let později na tomto místě Abrahámovo proroctví – „Bůh sám si vyhlédne beránka k oběti zápalné.“ (Gn 22,8) – naplnilo: umírá zde milovaný syn Ježíš Kristus – kněz „Melchizedechovi podobný“ (Žid 7,15) a pravý Beránek bez poskvrny.

Šalamounův chrám

„Čtvrtého roku svého kralování nad Izraelem v měsíci zívu [tj. na přelomu dubna a května], začal Šalamoun budovat dům Hospodinu.“ (1 Král 6,11). Ctižádostivý panovník nemohl pro své plány sehnat ve vlastní říši dostatek zkušených stavitelů a řemeslníků, ale ani dostatek stavebního materiálu, především dřeva, kvůli kterému musel vyjednávat s fénickým králem. Dokonale otesané obrovské kamenné kvádry, které jsou v patě chrámové plošiny, dodnes v člověku probouzejí pocity jistoty a stability, stejně jako obdiv nad umem a dovedností člověka. Jako kdyby nestavěl člověk, ale sám Bůh: „Proto praví toto Panovník Hospodin: »Já to jsem, kdo za základ položil na Siónu kámen, kámen osvědčený, úhelový a drabý, základ nejpevnější...«“ (Iz 28,16). Na kamenné terase byl postaven chrám v podobě dlouhé obdélníkové stavby s předsíní, vlastní svatyní a nejtajemnějším místem či „duchovním srdcem“, pro které se vžilo označení „velesvatyně“. Trámy a zastřešení byly v celém chrámu z masivního cedrového dřeva, vnitřní vybavení pak z ušlechtilého cypřiše zdobeného řezbami zlatým tepaným plechem. Chrám byl stavěn a zdoben symbolickou dobu – 7 let. Z někdejší nádhery se však nedochovalo nic. Šalamounův chrám je do nejmenších podrobností popsán v První knize Královské (kap. 6; 7; 13–

51), Druhé knize kronik (od kapitoly 3) a v poutavém vidění proroka Ezechiela (kap. 40n), kde jsou uvedeny i jeho rozměry. Nejdůležitějším místem byla přepážkou oddělená síň ve východní části chrámu – svatostánek či velesvatyně. Na její vnitřní výzdobu použil Šalamoun neuvěřitelných 600 talentů zlata (přibližně 30 tisíc kilogramů)! Bohoslužebné vybavení byla rovněž z masivního zlata, ostatní předměty byly z leštěného bronzu nebo z mědi, „*na jejíž váhu se nebledělo*“. Zde byl také umístěn sedmiramenný svícen zhotovený rovněž z ryzího zlata (zvaný menora). Šalamoun byl moudrým panovníkem: věděl, že i ten nejnádhernější chrám je jen Božím ústupkem lidským potřebám. Tuto nedostatečnost působivě vyjádřil při slavnostním obřadu zasvěcení chrámu Hospodinu, když v modlitbě vznesl otázku: „*Ale může Bůh opravdu sídlit na zemi, když nebesa, ba ani nebesa nebes tě nemohou pojmout, natož tento dům, který jsem vybudoval?*“ (1 Král 8,27).

O mnoho staletí později byl termín „svatostánek“ či „velesvatyně“ (lat. tabernaculum) vtažen na křesťanský kostel, respektive na místo, kde se v něm uchovávala eucharistie určená především pro nemocné a umírající.

Církevní Otcové si všimli ještě jedné paralely s chrámem a velesvatyní. Je jím samotný člověk – „obraz a podoba Boží“ a velesvatyně je lidské srdce – duchovní střed lidského bytí a místo, kde by měl Bůh především přebývat. Svátý Pavel k tomu dodává: „*Či snad nevíte, že vaše tělo je chrámem Ducha svatého? Nepatříte sami sobě!*“ (1 Kor 6, 19).

Po dokončení chrámu mohli Izraelité vykonávat své každodenní oběti na důstojném místě. Každé ráno a večer byl obětován beránek, aby byly odčiněny hříchy lidu, kromě toho však stoupal k nebi dým z mnoha soukromých obětí z velkého bronzového oltáře, který stál u vstupu do vnitřního chrámového prostoru. Do vlastní chrámové svatyně měli přístup jen kněží a do velesvatyně pouze velebných, a to pouze jednou v roce a na krátký čas. Nejdůležitějším obětním dnem byl svátek Paschy (židovských Velikonoc), kdy do Jeruzaléma proudilo mnoho poutníků.

Zlatý věk Jeruzaléma a Šalamounova velkolepého chrámu trval skoro 70 let. Sotva král zemřel, začaly nepokoje vedoucí k rozdělení království, které posléze dobyl egyptský faraon Šešonk, který v Jeruzalémě „*pobral poklady domu Hospodinova i poklady domu královského: pobral všechno*“ (1 Král 14,25). Tato situace se opakovala ještě mnohokrát – chrám byl obírán o své poklady, znesvěcován pohanskými modlami či byl třikrát téměř srovnán se zemí.

Chrám byl ale i dvakrát nákladně obnoven – za časů Zorobábel (v letech 538–515 př. Kr.; Zorobábel je zmiňován v Kristově rodokmenu Mt 1,13 a Lk 3,27) a Heroda Velikého, který chrám rozšířil o velké nádvoří pohanů a dokončil ho v době krátce před začátkem Kristova veřejného působení. Židovský spisovatel z 1. století Josef Flavius si ve svém díle poznamenal, že ve svátek Paschy v roce 70 obětovali kněží na oltáři v chrámu přes čtvrt milionu beránků (!). Krátce na to byl chrám Římany zničen a vydrancován. Z ukořistěných pokladů pak především proslavená zlatá menora, byla nesena v triumfálním průvodu, jak je zachycena na Titově oblouku

v Římě.

Představa zkázy milovaného města Jeruzaléma a Chrámu byla pro Židy nepředstavitelně bolestná. Sám Ježíš při svém proroctví dokonce plakal (Lk 19, 41–44). To už ale byly položeny základy nového duchovního Jeruzaléma budovaného na apoštolských základech, ale hlavně s náročným kamenem, „který stavitelé zavrhlí“ tj. s Ježíšem Kristem. Velký učenec svatý Řehoř Naziánský nás vybízí: „Zvolme si hlavní město, ne Jeruzalém pozemský, nýbrž nebeský; ne tedy ten, který je nyní zdupán vojsky, nýbrž ten, jež chválí a oslavují andělé...“

P. Radek Martinek

STARÁ POHLEDNICE BOHDANČE

PODĚKOVÁNÍ ZA ÚRODU

V neděli, 16. října, o svátku svatého Havla se slavilo posvícení – vysvěcení chrámu v Bohdanči, v naší farnosti ho slaví také v Bělé. Již několik let při této příležitosti děkujeme také za úrodu. Letos u nás sloužil bohoslužbu Mgr. et Ing. Josef Poživil, který zastupoval P. Tomšíčka. Všechny texty a kázání, které se během bohoslužby četly, se týkaly právě připomínky vysvěcení chrámu. Ke konci byla požehnaná úroda – naaranžované plodiny a květiny před obětním stolem. Společně jsme děkovali za dary, které od Boha dostáváme. Poděkování jsme zakončili písní Te Deum – Bože chválíme Tebe. Nakonec jsme přijali slavnostní požehnání.

Za sváteční průběh bohoslužby je třeba poděkovat Mgr. et Ing. Josefu Poživilovi, že mezi nás přijel, dále všem, kteří se jakkoliv podíleli na přípravě, výzdobě a aranžování výstavky z plodin před obětním stolem: kostelníkovi Josefu Holubovi, Anně Holubové z Bohdanče, Miladě a Monice Kopeckých z Kotoučova, Josefu Novákovi z Nové Louky, Marii Milichovské z Tasic, paní Klečákové z Vickovic, manželům Hauzerovým z Prostřední Vsi, Josefu Slavíkovi z Kotoučova, Stáně Mrázkové a též všem zúčastněným o posvícenské slavnosti.

děkovná modlitba:

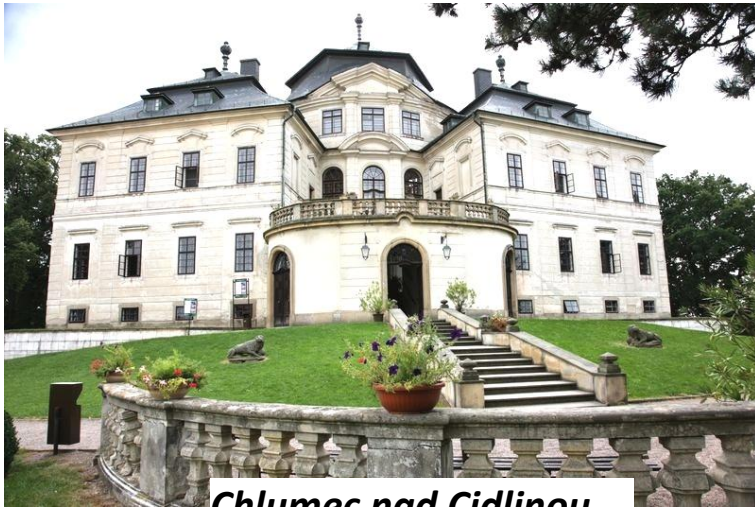
Země vydala svou úrodu, Bůh nám požehnal; chvalme a oslavujme ho navěky.

Bože, ty se nepřestáváš starat o to, co jsi stvořil; sesíláš rosu svého požehnání a dáváš zemi plodnost;

Chválíme tvou nekonečnou dobrotu a vzdáváme ti díky za letošní sklizeň; dej at' všichni, jejichž toužebné očekávání se takto naplnilo, bez přestání vděčně velebí tvou láskyplnou péči a snaží se užívat věci pojíjejících tak, aby je to přivádělo k tomu, co nepomíjí.

Prosíme o to skrze Krista, našeho Pána. Amen.

Výlet do Broumova, Chlumce nad Cidlinou, Náchoda a Třebechovic pod Orebem

Chlumec nad Cidlinou

Letošní výlet jsme naplánovali až do blízkosti česko-polských hranic, do Broumova, s úmyslem navštívit tamní klášter. Abychom dlouhou cestu tam vyplnili, stavili jsme se už po ránu v zámku Karlova Koruna v Chlumci nad Cidlinou, který patří rodině Kinských. Ten den měli mimořádně zavřeno, ale na základě předchozí domluvy nás do zámku laskavě

pustili, s průvodkyní jsme si místnosti prošli a po prohlídce také okolní park. Zámek je krásnou barokní budovou ve tvaru koruny, rozdělenou do tří částí od známého barokního stavitele Jana Blažeje Santiniho – Aichela. Podle lešení u jedné části bylo vidět, že se postupně opravuje. Zámecké interiéry jsou krásně vybaveny a zaměřeny hlavně na koně, historii, chov atd. Během prohlídky jsme viděli přípravu na svatbu, která se tam měla tu sobotu konat a tak jsme se na konci prošli krátce parkem a odebrali se k autobusu.

Naším dalším cílem byl Náchod, kam jsme dorazili kolem poledne, autobus nás zavezl až k zámku, který je opravdu na kulatém vršku, jak se zpívá v jedné lidové písničce a po zakoupení vstupenek se nás ujala šikovná průvodkyně, která nám vyprávěla nejen o historii, ale postupně nás provedla zámeckými interiéry. Zámek je ale jen podle vybavení několika místností, jinak je to spíše hrad. Po skončení prohlídky jsme přešli kolem příkopu, kde žijí dva medvědi, které jsme také zahlédli, a když jsme prošli branou, dostali jsme se ke svahu se schody, které nás zavedly dolů, do centra Náchoda, schodů by mělo být 300. Na náměstí nás čekal oběd v restauraci hotelu Beránek. Posilnění po obědě jsme odjízděli do Broumova, který se nachází téměř na česko – polské hranici. V rozlehlém areálu barokního kláštera je krásně zrenovovaná zahrada a velký komplex barokních budov. Po určitém zdržení v pokladně a po velmi vstřícném přístupu jednoho z mladých

zámek Náchod

brigádníků – průvodců pana Pavla Suchomela, který se ochotně i přes

celodenní únavu z průvodcování, naši výpravy ujal, jsme si s jeho výkladem prošli vnitřní prostory kláštera. Část z nich je již upravená a opravená, lze tam zhlédnout nejen inventář k duchovní službě, ale také obrovská kachlová kamna, velkou knihovnu, kde se nachází i replika Turínského plátna, obrazy a další vybavení. Nádherný je také chrám svatého Vojtěcha, původně gotický, přestavěný do monumentální barokní podoby, s překrásnou barokní výzdobou. Na přestavbě se tehdy podíleli také členové známé stavitelské rodiny Dientzenhoferů. Po asi hodinové prohlídce si někteří ještě prošli okolí kláštera, další z naší výpravy se

občerstvili v klášterní kavárně, nebo si zakoupili suvenýry.

Během prohlídky se k naší výpravě přihlásil jeden premonstrát, pocházející ze Želiva, který v Broumově pobýval z rodinných důvodů, takže jsme se vlastně setkali s krajanem, který nás ještě seznámil s některými zajímavostmi kláštera, bylo to milé setkání.

Hezký slunečný den naše výprava zakončila v Třebechovicích

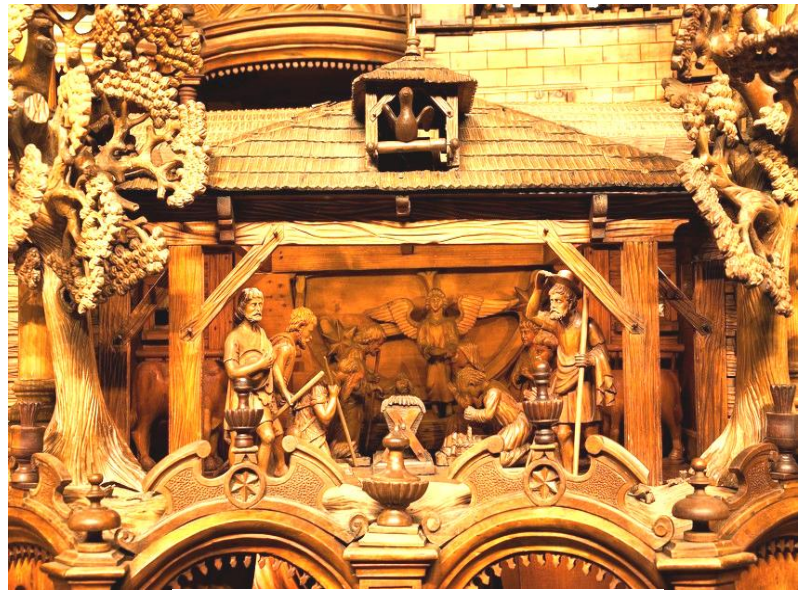

Broumov - klášterní komplex

pod Orebem, kam jsme se přesunuli z Broumova. Poté, co náš autobus zaparkoval v podvečer na malebném třebechovickém náměstí, jsme se přesunuli do známého Muzea betlémů v Třebechovicích pod Orebem, kde na nás již čekala příjemná, vstřícná a ochotná paní průvodkyně. I když bylo již po zavírací době, přesto se nám věnovala a nechala nás procházet jednotlivými místnostmi, kde jsme mohli zhlédnout množství betlémů z různých materiálů – dřevěné, keramické, papírové, voskové atd., dále také za vitrínami části z různých betlémů – jako postavy, nebo budovy, zvířata, pak jsme si mohli přečíst informační texty za sklem, které seznamovali o tradici, betlémech, vyřezávání, ale hlavně o známém a slavném Proboštově betlému, který vlastně proslavil Třebechovice nejen v naší republice, ale také ve světě na různých výstavách. Tento světově známý betlém je v muzeu unikátním, nejcennějším a nejobdivovanějším betlémem, od autorů - lidových řezbářů Josefa Probošta, Josefa Kapuciána a autora mechanismu Josefa Frimla. Třebechovický, Proboštův betlém je jediným betlémem v České republice, prohlášeným za Národní kulturní památku (v roce 1999). Celý betlém, včetně mechanismu, byl vytvořen ze dřeva, před více než sto lety. Na ploše 6,9 x 1,9 x 2,2 metry se nachází více než 2 000 vyřezávaných dílů – figurek, postaviček lidí, zvířátek, krajinek, budov. Od června 2015 do března 2016 probíhalo restaurování Třebechovického Proboštova betléma za finanční podpory EHP fondů a Norských fondů 2009–2014 a Královéhradeckého kraje. Restaurování probíhalo přímo

v expozici muzea a návštěvníci mohli restaurátory vidět při práci. Před samotným spuštěním pohyblivého mechanismu, který dává do pohybu figurky, jsme si vyslechli pásmo o vzniku a historii betléma, během kterého byla vždy nasvícena ta část, o které se vyprávělo. V betlému můžeme vidět nejen pastýře, ovečky, krajinu a jeskyňku-chlív, ale také výjevy z venkovského života prostých lidí – například kovárnu, ševce, babičku, která vede na pastvu kozičku, pejska, který obhání stádo oveček, zvoníčku se zvonkem. Z městského života zachytili autoři Probošt, Kapucián a Friml rozdíly mezi chudšími, těžce pracujícími lidmi, např. v dole a bohatšími – v podobě výstavných městských budov. Zajímavostí je,

že třebechovický betlém se dělí jakoby na dvě části, podle biblického dělení – podle Starého zákona v levé části, kde je strom poznání a Adam s Evou a napravo podle Nového zákona, kde můžeme vidět večeři Páně s dvanácti učedníky a Golgotu s ukřižovaným Kristem a dvěma kříži po stranách a pod nimi truchlící Marii, Máří Magdalenu a učedníka Jana. Tyto biblické výjevy se nachází v horní části betlému, protože mají symbolizovat duchovno a blízkost k Bohu. Třebechovický pohyblivý betlém nás okouznil svojí krásou, množstvím figurek, postaviček, krajinek, domů a situací z běžného života, na které jsme se dlouho se zájmem dívali. Není divu, že je

Třebechovický betlém

tento betlém známý nejen u nás, ale i ve světě a že se dostal v roce 1967 na světovou výstavu Expo do Montrealu, kde se stal nejúspěšnějším exponátem. Po skončení výstavy putoval ještě asi rok po západních zemích, kde byl vystavován na různých výstavách a akcích, takže ho vidělo množství lidí, včetně významných a známých osobností, jako byla například anglická královna atd. Dostal se též do známého miniaturního městečka Madurodam v Holandsku, kde jsou zmenšené, asi metr vysoké, světově známé pamětihodnosti z různých zemí, jako Eifelova věž, kostely a katedrály, hrady, zámky atd. O betlém byl velký zájem také v Japonsku a v dalších zemích. Ne do všech míst a zemí se ale dostal, nejen kvůli bezpečnosti, ale také kvůli jeho přepravě, kdy například v kontejnerch na lodích škodila dřevu vlhkost.

A tak se všichni zájemci mohou na tento náš národní skvost, který se díky obětavosti, nadšení a odvaze (například v průběhu Druhé světové války byl ukryt v mlýně a také v lednici jednoho pivovaru) k jehož vzniku dala podnět radostná událost narození Ježíška v Betlémě, a který vzdává hold životu prostých lidí, podívat v nově a moderně upraveném, třebechovickém muzeu betlémů, který spravuje

Město Třebechovice pod Orebem. Díky autorům Josefu Proboštovi, Josefu Kapuciánovi, který vyřezal velkou část figurek a tuto zakázku dostal od Josefa Probošta poté, co se vrátil z války zmrzačený a neschopný dělat jinou práci a uživit se, také díky Josefu Frimlovi, který zařídil mechanický pohon betléma, se můžou další a další generace potěšit krásou, fantazií, šikovností, dovedností našich předků a vrátit se tak na chvíli do dětských let. Jak uvedl starosta Třebechovic – zrenovovaný betlém teď září ušlechtilou patinou své obnovené krásy a začíná psát další kapitolu svého staletého příběhu.

V patře muzea, nad hlavní síní, kde je vystaven Třebechovický Proboštův betlém, jsme si ještě prohlédli rozličné betlémy z různých období, také výstavu pohádkových knížek hlavně z minulosti. Prohlídku muzea jsme zakončili v prodejně suvenýrů, kde si mohl každý zakoupit jak publikaci o betlému, tak pohlenice a hlavně betlémy a to buď hotové, například z vosku, keramiky, dřeva, kukuřičného šustí, tak také papírové, nebo připravené k vystřihování, od různých známých malířů (Alšův, Ladův, Marie Kvěchové, Važecký betlém atd atd.) Podle slov, paní průvodkyně, je muzeum hodně navštěvované, hlavně koncem roku, školami, rodinami s dětmi atd. protože právě děti nejvíce oslovuje.

Přestože náš výlet byl tentokrát velmi náročný na program, čas, vzdálenost, stihli jsme vše, co jsme si naplánovali, také díky ochotě a lidskému přístupu, se kterým jsme se při návštěvě míst, setkali. V Chlumci nás pustili mimořádně do zámku, ikdyž bylo zavřeno, v Náchodě nám bez problémů posunuli prohlídku o hodinu později a nečekali jsme tam, až se pro nás uvolní časový prostor, v Broumově nám vyšel vstříc, i přes únavu z celodenního průvodcování, mladý, ochotný průvodce a v Třebechovicích na nás prakticky do večera čekala milá a vstřícná paní průvodkyně a to jsou kromě zážitků z míst, velmi milé a lidské zkušenosti v dnešní době.

V pořádku a bez problémů jsme se, díky Bohu, navraceli domů se vzpomínkami a zážitky z naší výpravy, v pozdních večerních hodinách.

Také letos bylo složení našich výletníků pestré od Ledče nad Sázavou, přes Kozlov, Bělou, Tasice, Kotoučov, Bohdaneč, Zbraslavice, Červené Janovice a Čáslav.

Již další týden se někteří účastníci ozvali, vesměs s dobrou odezvou a dotazem, kdy a kam se pojedou příště, a tak věříme, že se opět za rok vydáme navštívit další zajímavá místa naší krásné vlasti.

A. H.

**LIDÉ VOLAJÍ PO ZMĚNĚ V TICHÉ NADĚJI,
ŽE VŠECHNO ZŮSTANE PŘI STARÉM.**

Pavel Kosorin

BOHATÝ PODNIKATEL POTKAL RYBÁŘE...

Když jeden bohatý podnikatel narazil na rybáře, který poklidně seděl opřený o loď a hrál si s dětmi, zděšeně se ho zeptal: „Proč nerybaříš?“ „Protože pro dnešek jsem už ulovil dostatečné množství ryb,“ odpověděl rybář. „Proč neulovíš ještě nějaké další?“ „A co bych s nimi dělal?“ „Vydělal bys více peněz,“ zněla podnikatelova odpověď. „Mohl bys k lodi připevnit motor, vydat se do hlubších vod a ulovit více ryb. Pak bys získal peníze na dvě lodi..., a snad i na celou flotilu. A stal by se z tebe boháč jako ze mne.“ „A co bych dělal potom?“ zeptal se rybář. „Mohl by sis pořádně užívat života.“ „A co myslíš, že právě dělám?“ odpověděl rybář.

Se svolením zpracováno podle knihy: Bermejo José Carlos Vlídne příběhy, kterou vydalo Karmelitánské nakladatelství. www.vira.cz

Nabízené odpovědi k snadnějšímu studiu ke straně 9

1. Žalmy, Job, Přísloví, Kazatel, Píseň Písní, Kniha Moudrosti, Sírachovec.
2. Izrael hledá moudrost u Boha.
3. Šalamoun, Josef, Mojžíš, Daniel...
4. Že se vesměs jedná o mladé lidi.
5. Sapientia.
6. Latinské slovo sapientia je od sápere, což znamená vychutnávat, zakoušet, vnímat...
7. 150.
8. Král David.
9. Nářky, chvalo zpěvy, díkůvzdání, utěšování, poučení...
10. Hospodine, Pane náš (8); Bože můj, proč jsi mě opustil (22); Hospodin je můj pastýř (23); Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství (51); Chválu vzdejte Hospodinu, protože je dobrý (136).
11. Žalm 51 – Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství.
12. Žalm 136.
13. Protože se jejich pomocí obracel ke svému nebeskému Otci také sám Ježíš.
14. Denní modlitba církve (breviář).

Letos uplynulo 220. let od založení sklárny v Tasicích

zleva: p. Kiralli, p. Haták, p. Holub předváděli svoji zručnost. Kdo chtěl, mohl si také zkusit,

jaké to je, fouknout si do sklářské píšťaly. V brusírně pak bylo možno se podívat, jak se brousí sklo – krásné ornamenty do pohárků tam brousila zkušená brusička paní Pavla, která pochází z Tasic a vyučila se ve Světlé nad Sázavou, kde také získala praxi při broušení křišťálových váz, dóz, skleniček a pohárků, nebo také sady na bowly – což obnášelo vybrousit 12 pohárků, velkou mísu na bowly a velký táč, který měl v průměru téměř 1 metr. Je škoda, že své řemeslo již nevykonává, protože, již není kde – sklárna ve Světlé sice pokračuje ve

výrobě, ale **paní Květa Dvořáková** strojního, lisovaného skla, které, žel, vypadá tuctově, jako levné sklo, které se sem dováží ze zahraničí.

V prodejně, která je umístěna v bývalém tasickém kulturním domě, kde se dříve pořádaly plesy, nebo zábavy, bylo možno si zakoupit ještě několik málo výrobků, které byly vyrobeny v této sklárně a také výrobky dovezené z jiných skláren. Návštěvníci se mohli rovněž občerstvit a získat turistickou známku, nebo si zakoupit pohlednice.

p. Houdek, p. Holub, p. Mikšíček

V neděli odpoledne byl organizátory ještě navíc připraven program pro bývalé zaměstnance sklárny. Dostavili se v hojném počtu, někteří zasedli na lavici u známého kaštanu, kde byly rovněž připraveny stoly a lavice na sezení. Úvodem pronesla paní Milichovská několik slov na uvítanou, poté stručně seznámila nejen s historií, ale také s tím, co se ve sklárně událo od doby, co pec definitivně vyhasla a sklárna skončila. V rámci proslovu se držela také minuta ticha za zemřelé skláře a zaměstnance.

Poté již následoval volný program, doprovázený živou hudbou, občerstvením, kdy se bývalí zaměstnanci a spolupracovníci zdravili, často i s odstupem několika let. Byla to milá, radostná, někdy i dojemná setkání. Téměř všichni z nich se

zašli podívat do hutě, se kterou je pojí společné vzpomínky. Někteří z nich si, po kratším přemlouvání, zkusili vzít do ruky opět sklářskou píšťalu a bylo vidět, že ani po téměř 20. letech se zručnost a grif nezapomněly, naopak – s každým dalším nabráním skla na píšťalu, se práce stávala samozřejmější, jakoby skončili u verštatů včera. Jedním z těch, kdo se po téměř dvacetileté odmlce, zkusil vrátit ke svému

Josef Holub po 20. letech zpátky u pece

...šlo to, jakoby to bylo včera...

řemeslu a vzal si sklářskou píšťalu do ruky, byl také bohdanečský kostelník, pan Josef Holub, který v tasické sklárně pracoval nepřetržitě od roku 1957, až do odchodu do penze. Po chvíli, kdy bylo nutné si zvyknout na kvalitu skla z menší pece, které je tužší a studenější, než z velké pece, u které kdysi s ostatními skláři pracoval, se cítil jako doma a bez zaváhání se pustil do díla, kdy bylo nutné několikrát nabrat sklo na píšťalu, fouknout, pohlédit sklo, foukat do formy atd., na jehož konci byl skleněný hrneček s ouškem (jiná forma nebyla zrovna při ruce). Výrobek sklidil potlesk okolo stojících diváků a jeho výroba se stala terčem objektivů fotoaparátů a kamer. Hrneček se poté dal do malé tampořny, kde bylo nutné ho nechat na schlazení asi tři dny. Byl to asi první, hrneček, vyrobený po dlouhé době od zavření sklárny. Bylo patrné, že grif a um se nezapomínají ani po tolika letech a podobně by si jistě vedli všichni další skláři, kteří v tasické sklárně dříve pracovali a vyráběli nejen laboratorní sklo, savičky, ale i skleničky, šálky, dózy, číše a vázy v různých tvarech. Pan Holub vzpomínal na zakázky do Itálie, kdy foukal na jeden ráz 2 metry vysoké, štíhlé, vázy, kdy začínal pod veštatem a končil na

verštatě, kdy mu spolupracovníci ještě podkládali pod nohy dřevěné schůdky, aby mohl vázu vytáhnout do potřebné výšky, pak bylo nutné ji zvednout na píšťale a otáčet s ní. To všechno obnášelo mít nejen dobré a silné plíce a ufouknout to, ale také mít sílu ke zvednutí takové objemné vázy. Dalším oříškem pak bylo takovou vázu dopravit do tamprovny, aby se nepoškodila a správně vychladla, aby mohla být pak převezena k zákazníkovi do daleké Itálie, kde byli spokojeni s výrobky a na základě toho udělali další objednávky v Tasicích. Tasická sklárna tehdy zažívala také nájezdy zvědavých turistů a to nejen od nás, ale také ze zahraničí a to i z krajín dalekých – z USA, z Japonska, často se stávalo, že turisté jeli navštívit Kutnou Horu a poté chtěli vidět výrobu ve sklárně v Tasicích. Někdy přijela například výprava Japonců rovnou z Vídně – přijeli do Evropy a v rámci toho zajeli do sklárny v Tasicích a poté se zase otočili a autobus je odvážel zpět do Vídně, aniž by ještě navštívili některé jiné místo České republiky, nezajeli ani do Prahy. Ve sklárně tehdy

první letošní výrobky od roku 2002, kdy byla sklárna uzavřena

pracovali také brusíči a malířky, které zdobily výrobky různými ornamenty, nebo květinami. Své výrobky tvořili všichni s láskou a srdíčkem. Sklárna přinášela práci a obživu mnoha lidem nejen v Tasicích, ale i v okolí. Vedle kulturního domu byla kantýna, kde bylo možné si tehdy nakoupit také základní potraviny. Všichni bývalí zaměstnanci, kteří se přišli do sklárny podívat, si zavzpomínali na společně strávené chvíle. Mezi nejstaršími byla také paní Květa Dvořáková z Tasic. Organizátorům patří poděkování za takovou akci jak pro širší veřejnost, která se měla možnost seznámit s prostory sklárny, tak za to, že

zorganizovali také setkání bývalých zaměstnanců tasické sklárny. Věříme, že se opět v budoucnu uskuteční něco podobného, protože ne všichni mají možnost a důvod

se sejít takto dohromady a zavzpomínat na společně prožité chvíle ve sklárně.

19. listopadu 2016 proběhla ve sklárně opět zajímavá, téměř již předvánoční akce s názvem Předvánoční skláření, od 10. do 17. hodin mohli návštěvníci zhlédnout nejen sklářskou výrobu na malé peci v hutí, ale také si zkusit vyfouknout svůj výrobek za pomoci sklářů, kteří tam na tuto akci přijeli, nebo si koupit sklářské výrobky a vánoční ozdoby v prodejně. Nechybělo ani občerstvení – káva, čaj, nebo svařené víno. Ikdyž počasí ten den bylo opravdu podzimní a listopadové, přišlo na akci více jak 800 návštěvníků. Je dobře, že se do sklárny opět vrátila výroba skla, ikdyž na malé peci, s drobnými sklářskými výrobky. Hut' Jakub i Tasicice opět ožily.

O akcích ve sklárně je možné se dozvědět nejen z letáček, ale také z webových stránek sklárny www.tasice.cz, nebo na facebooku.

Všichni jste ve sklárně Hut' Jakub vítáni!

Stručná historie sklárny:

- Národní kulturní památka a technická památka, sklářská huť Jakub, se nachází ve vesnici Tasice, v Českomoravské vysočině, je součástí Obce Bělá, v okrese Havlíčkův Brod

Panský dům

- do provozu byla uvedena v roce 1796, prvním huťmistrem byl Ferdinand Čapek, poté si sklárnu pronajal Josef Hofman a vedl ji jeho bratr Antonín, sklárna byla přestavěna na výrobu bílého křišťálového dutého skla a začala s výrobou křišťálových lustrů, které se vyvážely do zahraničí, také do zemí Blízkého Východu, do Emirátů atd., jeden takový skleněný křišťálový lustr je dochovaný v bohdanečském kostele Zvěstování Páně, kam ho, společně s ostatními lustry daroval tehdejší majitel sklárny, sklemistr Rückel
- rodina Rückelova zavádí ve sklárně broušení skla, v roce 1897 přechází sklárna z topení dřevem na výrobu plynu
- těsně před První světovou válkou byla postavena nová pec a během války byla huť zavřena
- 1918–1927 - huť převzala společnost Milada Nesslová, Josef Zeman a Ferdinand Hořejší, nejprve museli provést opravu celé hutě, vyráběly se zde skleněná těžítka s květy, nápojové soupravy, košíčky, lékovky
- v letech 1927–1928 huť byla uzavřena z důvodu stávků kvůli nízkým mzdám a problémům mezi nájemci
- 1928–1945 - majitelem se stává Čeněk František Císař, přechází se na výrobu plynu z uhlí, vyrobené sklo se převážně exportovalo do Anglie, Německa a Ameriky, vyráběl se olovnatý křišťál na broušení a levnější sododraselné sklo; Čeněk František Císař materiálně a finančně podporoval ilegální skupinu RU-DA, kterou vedl jeho bratr Rudolf Císař, po válce byl však nařčen ze spolupráce s Němci, majetek mu byl zkonfiskován a následně spáchal sebevraždu, v letech 1945–1957 byla sklárna znárodněna a začleněna do n. p. Bohemia
- v Tasicích vyrůstají nové řadové rodinné domky pro zaměstnance
- roku 1947 bylo ve sklárně vyrobeno deset velikých váz pro prezidentský palác v Mexiku, přichází zakázky pro Sovětský svaz, výroba olovnatého křišťálu a dutého skla 1957–1989

- huť byla převedena pod sklárnu Kavalier v Sázavě, vyrábí se zde varného a laboratorního skla - 1989–1991
- sklárna byla roku 1990 prohlášena kulturní památkou chráněnou státem; 1991–1995 novým vlastníkem se stal Petr Moidl, který se ale nezapsal příliš dobře do historie sklárny a jejího provozu, po slibných začátcích, došlo ke zklamání a ke konci k zadlužení sklárny, mezd pro zaměstnance;
- vyrábí se zde vitrážového i barevné umělecké sklo; sklárna dostává název Huť Jakub po hlavním hrdinovi televizního seriálu Jaroslava Dietla, Synové a dcery Jakuba skláře, který se ve sklárně a v okolí natáčel v roce 1985;
- 1995–1996 - sklárna byla i přes zakázky z Ruska a Emirátů uzavřena z důvodů špatného vedení a vlastnických tahanic
- vyhaslou a zavřenou sklárnu koupil Ing. Josef Dostál, postavil novou pec a znovu zahájil výrobu, převážně užitkového a laboratorního a uměleckého skla – přichází zakázky i ze zahraničí
- k definitivnímu ukončení provozu sklárny došlo 15. dubna 2002
- 2002–2004 – byla sklárna nabízena v konkurzních novinách, mezitím památka chátrala
- 2004–2010 - sklárnu koupil podnikatel Luboš Pipa, památka byla v desolátním stavu, Luboš Pipa vydal téměř všechny své peníze a za finanční pomoci Havarijního fondu Ministerstva kultury a Fondu Kraje Vysočiny vybudoval ve sklárně skanzen
- 2010–2012 - sklárna je nabízena realitní kanceláří za cenu deseti a půl milionu korun od srpna 2010; z důvodu velké investice do památky, která je státem chráněná a musí být zachována, je velice mizivý zájem kupců o tento sklářský skanzen, proto huť dále chátrá
- o sklárnu se stará skupinka dobrovolníků, která se snaží ve sklárně zachovat sklářský skanzen a tím alespoň nízký příjem této památky
- 31. července 2012 od pana Luboše Pipy koupil sklárnu Ing. František Milichovský, provoz sklářského skanzenu bude nadále zachován, nový majitel chce navázat na péči předchozího majitele, cennou kulturní technickou památku, která se stala národní kulturní památkou.

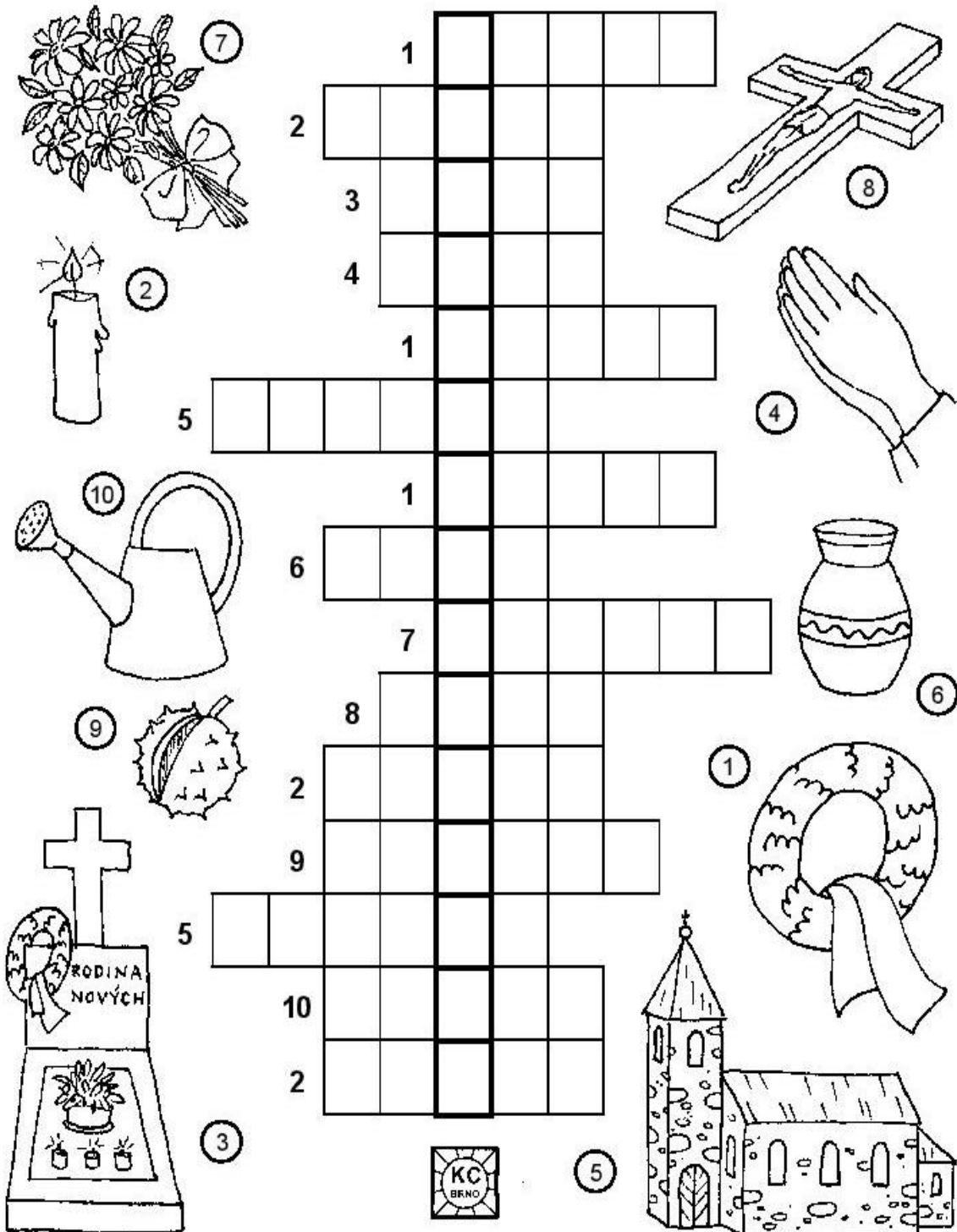

paní Pavla Novotná brousí kalíšky

(zpracováno podle internetu)

MÁME NADĚJI

Na začátku listopadu navštěvujeme hřbitovy, zdobíme hroby, rozsvěcujeme svíce a modlíme se za zemřelé. Slavíme jejich památku (Vzpomínka na všechny věrné zemřelé – 2. listopadu). Děláme to proto, že máme naději, že se jednou se svými drahými opět shledáme. Když totiž věříme v Pána Ježíše, máme také... *(dokončení v tajence)*.

ZPRÁVY Z KNIHOVNY

☞ Obecní knihovna Bohdaneč byla součástí programu na setkání důchodců v květnu v bohdonečské sokolovně, pro tuto příležitost byl připraven propagační leták, který byl přítomným rozdán a také prezentace o práci a činnosti knihovny, na akci bylo vystaveno několik zajímavých knih o našem místě, kraji a okolí

☞ Obecní knihovna uspořádala v sobotu 22. října odpoledne, opět rukodělné setkání Tvořeníčko, během kterého jsme si vyrobili z barevných listů růže, květy a podzimní dekoraci, do konce roku plánujeme ještě asi dvě podobná setkání, která nejsou jen pro čtenáře a návštěvníky knihovny a děti, ale i pro ostatní, kteří mají chuť se něco nového s ostatními naučit a vytvořit; informace o akcích budou včas zveřejněny na letácích, na webu a facebooku knihovny, kořeníčko plánujeme do konce roku ještě jedno.

☞ Obecní knihovna Bohdaneč byla pozvána na setkání knihovníků Středočeského kraje, které se tentokrát konalo v Poděbradech, v prostorách nově zrekonstruované knihovny, kterou si všichni účastníci prohlédli; během besedy byly odprezentovány některé knihovny a účastníci měli možnost sdílet své zkušenosti z knihovnické praxe.

☞ Tvořeníčko s vánoční tematikou se uskuteční v patře nad knihovnou v sobotu, 17. prosince od 14.00, vyrábět budeme ozdoby z polystyrénu a barevných maší a špendlíků.

Marta Holubová, knihovnice

Krátce....☞

☞ **další číslo našeho Zpravodaje** vyjde před Vánocemi, časopis vychází 4x do roka, je neprodejný, pouze pro účely ŘK farnosti Bohdaneč, nová čísla naleznete opět na obvyklých místech v kostele v Bohdanči, nebo v našich filiálních kostelích, náklady na výtisk jednoho čísla činí 8-10 korun a jeho znění je rovněž k nahlédnutí na našich webových stránkách

☞ budeme vděčni všem, kdo doručí výtisky nemohoucím bratrům a sestrám z Farnosti, ve svém okolí

☞ články, příspěvky, připomínky, náměty v jakékoli podobě jsou vítány

☞ **všechna čísla doposud vydaných Zpravodajů, vytištěná barevně, naleznete k zapůjčení také v knihovnách – v Bohdanči a v Bělé, v případě, že někomu čísla chybí a má o ně zájem, obraťte se laskavě na redakční radu -kontakt je vzadu na poslední stránce, čísla vám budou dotištěna**

Plánované akce:

☞ **žehnání adventních věnců o první adventní neděli**

☞ **návštěva Mikuláše v Bohdanči, během mše, o druhé adventní neděli**

☞ **11.12., odpoledne, adventní setkání v Bohdanči**

☞ **Česká mše vánoční Jakuba Jana Ryby**, jako každý rok, v bohdonečském kostele, **7. 1. 2017, v 17.00, jako Tříkrálový koncert**, uzavírající vánoční dobu, více Informací na letácích, v ohláškách, na webových stránkách a v následujícím čísle farního Zpravodaje.

PODĚKOVÁNÍ ZA TISK TOHOTO ČÍSLA – OBECNÍ KNIHOVNĚ V BOHDANČI.

Římskokatolická farnost Bohdaneč

Farnost pořádá bohoslužby a duchovní setkání

Kontaktní údaje: **Mgr. Stanislav Tomšíček**
 Mobil: +420 732 513 972
 Telefon: +420 327 591 170
 E-mail: rkfzbraslavice@gmail.com
www. **farnostbohdanec.estranky.cz**

Kostelník v Bohdanči: **pan Josef Holub**
 Kostelník v Třebětíně: **pan Miroslav Petrus**
 Kostelník v Michalovicích: **pan Josef Laudát**

POŘAD BOHOSLUŽEB BĚHEM ROKU

Neděle	9.45 Mše svatá	Bohdaneč
Středa	18.00 Mše svatá	Bohdaneč
Podle ohlášek a info na vývěsce v Bohdanči		Třebětín
Podle ohlášek a info na vývěsce v Bohdanči		Michalovice

ŘK farnost Bohdaneč sdružuje:

Bohdaneč - kostel Zvěstování Páně; kaple Nejsvětější Trojice; Bělá – kaple sv. Jana Nepomuckého; Dědice – kaple sv. Petra a Pavla; Dvorecko; Hlohov; Hostkovice; Kotoučov; Michalovice – kostel sv. Matouše apoštola a evangelisty; Nová Louka; Prostřední Ves; Řeplice - kaple Navštívení Panny Marie; Šlechtín – kaple Všech svatých; Tasice, Třebětín – kostel Navštívení Panny Marie; Vickovice – kaple Nejsvětější Trojice.

Informační letáček ŘK farnosti Bohdaneč

Redakční rada: P. Mgr. Stanislav Tomšíček

Bc. Anna Holubová a další externí autoři a přispěvatelé článků

Kontakt:

redakcefarnihocasopisu@seznam.cz

články a příspěvky vítány